

COMMISSIE VOOR DE VOLKSGEZONDHEID, HET LEEFMILIEU EN DE
MAATSCHAPPELIJKE HERNIEUWING

van

WOENSDAG 17 JUNI 2015

Voormiddag

Samengevoegde vragen van:

- de heer Stefaan Vercamer aan de minister van Middenstand, Zelfstandigen, KMO's, Landbouw en Maatschappelijke Integratie over "de integratie van het OCMW in de gemeente" (nr. 4297)
- [mevrouw Valerie Van Peel aan de minister van Middenstand, Zelfstandigen, KMO's, Landbouw en Maatschappelijke Integratie over "de integratie van de OCMW's in de gemeenten" \(nr. 4348\)](#)
 - o [Antwoord van de minister](#)
 - o [Repliek](#)
- mevrouw Muriel Gerkens aan de minister van Middenstand, Zelfstandigen, KMO's, Landbouw en Maatschappelijke Integratie over "de wetbepalingen die de integratie van het OCMW in het gemeentebestuur mogelijk moeten maken" (nr. 4490)
- de heer Egbert Lachaert aan de minister van Middenstand, Zelfstandigen, KMO's, Landbouw en Maatschappelijke Integratie over "de integratie van OCMW's in stads- en gemeentebesturen" (nr. 4597)

Stefaan Vercamer (CD&V):

Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, op 11 maart hebben wij u al eens bevraagd over de integratie van OCMW en gemeentebestuur. U hebt toen gezegd dat u een studie had ontvangen waaruit bleek dat hiervoor onbetwistbaar een wetwijziging nodig is, meer bepaald van artikel 2. U hebt ook gezegd dat u bijkomende adviezen zou vragen om over alle nodige elementen te beschikken om tot een juiste beslissing te komen.

Via informele kanalen, de VVSG en dergelijke, hebben wij vernomen dat de POD Maatschappelijke Integratie u intussen een advies bezorgd zou hebben. Ik ben zeer benieuwd te vernemen of dit advies inderdaad bij u is aangekomen, of u daar zelf om gevraagd had, en vooral wat erin staat? Mocht dit advies er inderdaad zijn, wil ik graag dat u het ter beschikking stelt van het Parlement, evenals eventueel de studie van 11 maart waarnaar u naar verwezen hebt, zodat wij die documenten kunnen inkijken.

Valerie Van Peel (N-VA):

Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik zal mijn betoog zeer kort houden. Het heeft immers weinig nut om te herhalen wat mijn collega daarnet heeft gezegd.

Ik wil ook de huidige stand van zaken in dit dossier kennen.

[\(naar de top\)](#)

Egbert Lachaert (Open Vld):

Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb over dit onderwerp al verschillende keren vragen gesteld, de vorige keer ook samen met de heer Vercamer, op 11 maart, en voordien in de plenaire vergadering van 22 januari, samen met collega De Coninck.

Op de vraag naar de stand van zaken kondigde u toen reeds aan dat u in de loop van de volgende weken een juridisch advies verwachtte over de vraag of de bijzondere wet tot hervorming van de instellingen van 8 augustus 1980 al dan niet moest worden aangepast, en of dat dan moet gebeuren met een tweederdemeerderheid, om de integratie van OCMW en stad of gemeente mogelijk te maken.

U hebt altijd geantwoord dat u de Gewesten de vrijheid wil laten te doen wat zij wensen te doen, en dat u daarvoor in de nodige wetwijzigingen wil voorzien. Wij krijgen gaandeweg echter steeds meer de indruk, omdat het al een tijd aansleept, dat dit een pak complexer is dan men aanvankelijk liet uitschijnen.

Daarom heb ik mijn vragen deze keer vrij gedetailleerd opgesteld. Ik hoop dan ook dat u een gedetailleerd antwoord zult kunnen geven.

Ten eerste, kunt u een gedetailleerd overzicht geven van de juridische bepalingen die aangepast moeten worden teneinde de OCMW's te integreren, wel of niet vrijwillig, in het lokaal bestuur? Ik verneem in de wandelgangen dat daarvoor heel wat juridische bepalingen moeten worden aangepast.

Beschikt u over adviezen in dit verband? Ik meen dat er een advies was? Misschien zijn er meer? Ik vraag u ook uitdrukkelijk om die adviezen ter beschikking van het Parlement te stellen. Na uw vorige antwoord had ik al benadrukt dat, als er voor de zomer geen duidelijkheid zou zijn, dit de timing van bijvoorbeeld de Vlaamse regering in moeilijkheden brengt. Dus, kunt u een gedetailleerd overzicht geven van de juridische bepalingen? Beschikt u over adviezen daarover en kunt u die ter inzage geven aan het Parlement?

Wat is volgens de regering de veiligste juridische weg om de integratie van OCMW's mogelijk te maken? Als er verschillende juridische adviezen zijn over wat moet worden aangepast en of al dan niet een tweederdemeerderheid nodig is, wat is dan de veiligste optie naar uw mening om verder te gaan, zodat de OCMW's niet voor onoverkomelijke existentiële moeilijkheden te staan komen?

Wat zijn de volgende stappen die u plant in het dossier, samen met de Gewesten? Wat is de timing?

Er heeft allicht al overleg plaatsgevonden met de gewestregeringen over het dossier. Wat zijn de standpunten van de Gewesten? Blijven zij allemaal bij hun standpunt? Het standpunt van de Vlaamse regering is vrij duidelijk, maar is het standpunt van het Waals Gewest nog even duidelijk? Het regeerakkoord voorzag immers in een vrijwillige integratie, maar in de wandelgangen hoor ik dat de partijen die daar deel van uitmaken ondertussen van mening veranderd zouden zijn. Is dat zo? Begrijpen de Gewesten de juridische moeilijkheden die zich stellen en wat is hun houding ter zake?

Tenslotte — dit is geen onbelangrijke vraag voor de Vlaamse OCMW's —, meent u dat de timing van 2019, die in de conceptnota van de Vlaamse regering staat, realistisch is, gelet op uw antwoord op de voorgaande vragen?

Muriel Gerkens (Ecolo-Groen):

Le 2 mars, vous m'aviez répondu ne pas disposer encore de l'avis de votre administration, et qu'il s'agissait d'une modification législative fondamentale visant à lever les verrous qui permettent l'intégration des CPAS dans les communes.

Vous disiez qu'une modification de l'article 2 de la loi organique était de toute façon nécessaire et que, concernant d'éventuelles modifications de la loi spéciale du 8 août 1980, vous disposiez de différentes analyses provisoires qui étaient divergentes et que vous deviez examiner. Selon vos dires, votre objectif était d'aboutir à une solution en 2015, de manière à ce que les Régions puissent, elles aussi, envisager ce qu'elles souhaitaient faire.

Votre administration est-elle maintenant en possession d'études suffisamment validées? Pouvez-vous

partager cette information? Êtes-vous en mesure de choisir l'une ou l'autre option? Le cas échéant, pourriez-vous nous dire laquelle?

Minister Willy Borsus:

Mevrouw de voorzitter, collega's, zoals ik al heb gepreciseerd in antwoord op vorige vragen over dit delicate onderwerp, begrijp ik natuurlijk dat de steden, de gemeenten, de OCMW's en u snel verduidelijking willen in dit gevoelige dossier. Het gaat echter om een complex dossier dat een minutieuze voorbereiding, een grondige juridische analyse en, in voorkomend geval, een zekere politieke arbitrage vergt.

De bedoeling van de beoogde wetswijziging vanuit federaal perspectief is om de wetgeving aan te passen om de integratie van de OCMW's in de steden of gemeenten mogelijk te maken. Zoals u weet, heb ik hierover verschillende studies en adviezen besteld.

Des différentes études dont je dispose, il apparaît majoritairement qu'il n'est pas possible de transférer purement et simplement la compétence d'autoriser les communes et les CPAS à fusionner vers les entités fédérées.

Par contre, il reste possible au fédéral d'autoriser ou d'imposer la fusion via la loi fédérale. Selon les informations majoritairement en ma disposition, il apparaît qu'une loi ordinaire serait suffisante pour permettre la fusion dans la plupart des villes et communes du pays.

Een bijzondere wet zou echter nodig zijn voor een bepaald aantal faciliteitengemeenten van ons land. De analyses verschillen echter wat betreft de perimeter van de faciliteitengemeenten waarvoor een bijzondere wet noodzakelijk zou zijn, met name wat het aantal betrokken gemeenten betreft. Op basis van de studies waarover ik beschik, en naar aanleiding van het mandaat dat het kernkabinet mij toevertrouwt, zal ik over twee weken een voorstel formuleren aan het kernkabinet en aan de regering om tot een methodologie van beslissing te komen in dit dossier.

Bien évidemment, dans la foulée et en toute transparence, je transmettrai cette proposition de méthodologie, tout d'abord pour information, au parlement ainsi que les différentes études dont je dispose.

Enfin, dans ce dossier où l'on est très proche de l'exercice des compétences des entités fédérées, je veillerai à ce qu'il y ait une concertation avec les différentes entités fédérées, même si leur vision en la matière est différente et même s'il semble que la vision d'une des entités fédérées, la Région wallonne en l'espèce, semble avoir évolué depuis le début de la législature.

[\(naar de top\)](#)

Stefaan Vercamer (CD&V):

Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoorden waaruit ik duidelijk begrijp dat het verplicht laten fusioneren van OCMW's en steden alleen op federaal niveau kan worden geregeld via een gewone wet. Enkel voor de faciliteitengemeenten is er een bijzondere wet nodig. Zo heb ik uw antwoord alvast begrepen. De Gewesten kunnen deze fusie dus niet opleggen.

U zegt dat alleen het federaal niveau dit kan opleggen, *imposer*. U zegt dat uit verschillende analyses blijkt dat u een voorstel zult doen inzake de te volgen methodologie. Houdt dit dan in dat u zich aan het regeerakkoord houdt en ervoor zult zorgen dat de gemeenten en de OCMW's kunnen fusioneren, of moeten fusioneren? Dit is een wezenlijk verschil.

U zegt dat het federaal niveau dit via een wet kan opleggen, behalve voor de faciliteitengemeenten waar het via een bijzondere wet moet worden geregeld. De vraag is of het uw intentie is om, in het voorstel dat u zult formuleren aan de regering, via een federale wet op te leggen dat alle OCMW's en alle gemeentebesturen kunnen dan wel moeten fusioneren. In uw antwoord heb u het gehad over "kunnen".

Mevrouw de voorzitter, de minister beschikt over bepaalde studies. Ik stel voor dat hij die vandaag ter beschikking stelt aan de parlementsleden die erom vragen. Op die manier kunnen wij die studies ook bekijken.

Valerie Van Peel (N-VA):

Mevrouw de voorzitter, ik sluit mij aan bij deze laatste vraag want wat de minister nu zegt, kan problematisch zijn al naargelang van zijn intentie. Vlaanderen heeft heel duidelijk de wens om dit op te leggen tegen 2019. Als Vlaanderen daarvoor echter niet bevoegd is, is de vraag wat de minister precies zal doen op federaal niveau.

Mijnheer de minister, is het uw intentie om via uw plan een soort tweesporenbeleid mogelijk te maken als het gaat over de faciliteitengemeenten? Als de problematiek in de faciliteitengemeenten blijft bestaan, zult u deze fusie dan wel mogelijk maken voor de andere gemeenten via een gewone wet of zult u het dossier in zijn geheel proberen te benaderen?

Ik wacht ook de adviezen af om hier verder op door te gaan, maar dit is een dossier dat volgens mij heel snel een antwoord nodig heeft.

[\(naar de top\)](#)

Egbert Lachaert (Open Vld):

Mijnheer de minister, u hebt ons een aantal verduidelijkingen gegeven waardoor wij iets meer weten, maar die tegelijk heel wat nieuwe vragen oproepen.

Zoals collega Vercamer zei, u spreekt duidelijk over een meerderheid van de studies, *la majorité des études*. Blijkbaar is er toch wel wat twijfel en zijn er studies waarvan sommige A zeggen en andere B. Een meerderheid van de studies toont in ieder geval aan dat het federaal niveau die beslissing niet kan overdragen aan de Gewesten. De vraag is dan wat de regering daarmee zal doen.

Ik heb begrepen dat u over twee weken een voorstel zult doen aan het kernkabinet. Kunnen wij dan differentiëren over het land? Als u stelt dat dit niet kan worden gedelegeerd aan de Gewesten, betekent dit dat u een beslissing zult moeten nemen voor het hele land, terwijl de Gewesten het er niet over eens zijn of toch onderling andere visies hebben?

Ik heb ook genoteerd uit uw antwoord dat de bijzondere wet van 1980 zou moeten worden aangepast voor de faciliteitengemeenten. A contrario leid ik daaruit af dat dit niet zo is voor de andere steden en gemeenten. Dat is een deel van het antwoord dat al een tijd wordt gevraagd. Er zou dan geen tweederdemeerderheid nodig zijn om dit door te voeren voor de meerderheid van de steden en gemeenten, behalve voor de faciliteitengemeenten. Zo lees ik dat toch.

Wij kunnen dit pas goed beoordelen als wij over de studies beschikken, waarvan er wel meerdere zijn. Het Parlement zal er een kopie moeten van krijgen, ingevolge ons inzage-recht, om alzo het dossier te kunnen beoordelen en de risico's te kunnen inschatten. Op basis daarvan kunnen wij in eer en geweten als parlementsleden oordelen wat ons standpunt zal zijn en hoe dit verder aan te pakken.

OCMW's zijn uiteindelijk belangrijke instellingen, bestuurlijk en inzake sociale bijstand. Liefst krijgen wij zo snel mogelijk duidelijkheid over de richting waarin de zaken evolueren in ons land. Ik reken erop dat de adviezen zo snel mogelijk ter beschikking worden gesteld van het Parlement, liefst nu zelfs, want ik zie niet in waarom wij daar nog twee weken moeten op wachten.

Muriel Gerkens (Ecolo-Groen):

Monsieur le ministre, contrairement à mes collègues, je ne trouve pas que ce soit la thématique la plus importante au regard des missions dévolues aux CPAS. En revanche, nous avons bien vu que la prise en charge des coûts et des personnes constituait un enjeu fondamental, qui attend des réponses depuis

longtemps.

Cela dit, s'agissant de la fusion des communes et des CPAS, vous en discuterez en kern, puis vous apporterez les études au parlement. Il serait judicieux que les députés en disposent au préalable. De la sorte, quand vous nous présenterez votre méthodologie, nous aurons pu consulter ces études. L'objectif est que vous ne veniez pas simplement nous dire *punt*, mais que nous ayons un échange argumenté.

Pour les communes à facilités, est-il possible qu'une décision différente soit prise? J'ai bien compris que vous n'alliez pas nous en dire plus pour le moment, puisqu'il faudra attendre le kern.

Willy Borsus, ministre:

Madame Gerkens, ma réponse comportera trois points.

D'abord, puisqu'il s'agit d'un sujet très délicat, j'ai souhaité peser chacun des mots de ma réponse.

Ensuite, je m'engage bien entendu à travailler dans la transparence avec le parlement.

Enfin, comme je l'ai déjà indiqué, mon objectif est de pleinement mettre en œuvre la déclaration de politique générale du gouvernement fédéral et de permettre la concrétisation des déclarations de politique générale des gouvernements régionaux.

Muriel Gerkens (Ecolo-Groen):

S'agissant des études, allez-vous nous les donner maintenant ou bien allons-nous devoir attendre?

Willy Borsus, ministre:

Je vous propose de vous les transmettre dès que possible. Je m'engage à travailler de manière transparente avec vous.

Il me faut, bien sûr, un tout petit peu de temps. Nous n'en sommes pas encore à l'analyse des textes. Il ne s'agit pas non plus de la phase de l'examen d'une loi. Comme vous le savez, depuis mon entrée en fonction, je me montre à l'écoute.

Muriel Gerkens (Ecolo-Groen):

Il n'y a pas de position politique dans les études juridiques. C'est un peu comme les avis du Conseil d'État.

Je voudrais que nous puissions lire ces notes avant que vous présentiez votre méthodologie afin que nous ayons des éléments à introduire dans notre réflexion. Le secrétariat de la commission prendra contact avec vous pour organiser cette transmission.

Het incident is gesloten.

[\(naar de top\)](#)